

Hvar er barna verndin?

Öll eru vit vitandi um at ein barnaverndarnevnd er til, men hvat er hennara dagliga yrki? Jú, hon skal taka sær av børnunum og syrgja fyri at tey hava góð livikor.

Í barnaforsoarglógini stendur »Öll, sum hava kunnleika um, at børn hava ring ella vánalig kor og viðurskifti, hava skyldu at boða Barnaverndarnevndini frá«.

Jú, tað er í lagi at tú hevur skyldu at boða frá um tú ert vitandi um vánalig livikor, men hevur henda nevnd ikki eisini »skyldu« til sjálv at ar-

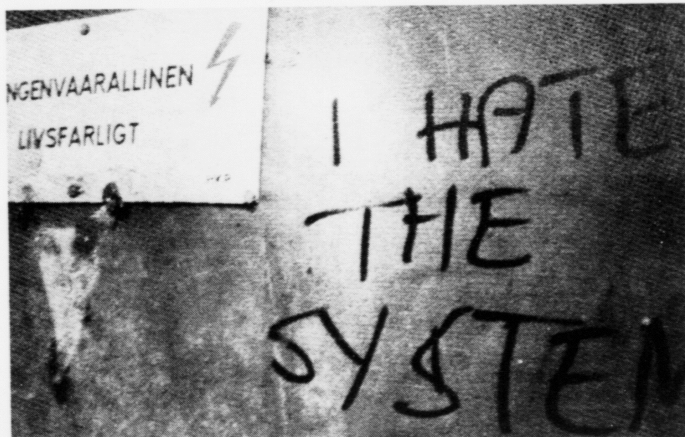
beiða við málum sum hon veit um? Her hugsi eg um øll tey børn í Tórshavnar kommunu, sum eru undir tí sokallaðu »svørtu« dagræktini, har einki eftirlit er við hvussu barnið verður ansað. Nøkur eru kanska »heppin« og hava fingið eina góða »svarta« dagræktarmammu, meðan onnur eru minni heppin og hava fingið eitt pláss millum 10—15 onnur børn. Er hetta rimiligt, at summi verða noydd út í hesi vánaligu viðurskiftini, tey foreldur sum eru tað, siggja sær ongan annan møguleika, tí pláss er ikki

fyri teirra børnum í tí kommunalu skipanini, og tey fara ikki sjálvi at boða barnaverndarnevndini frá støðuni, sjálvst um tey eru ónøgd.

Kundi barnaverndarnevndin ikki sjálv tikið seg saman, og kannað hesi viðurskifti.

T.d. kundi hon roynt at kannað hvar børnini, ið ikki eru undir tí kommunalu skipanini, eru um dagarnar, um foreldur teirra eru útiarbeiðandi, harvið fær hon eisini vitan um hvussu nógv børn eru undir einum taki, síðani kundi hon farið at vitja hesi heim.

Eru tað góð livikor at børn verða ansað í einum húsi, saman við 14 øðrum børnum? Elin

Eg hati samfelagið

Graffiti bylgjan hevur gjørt sína innrás í vesturheiminum og sostatt eisini í Føroyum. Oftast er áskriftin hin sama í ymsku londunum og er ikki ein mynd av t; listamaðurin vil siga, men bert ein eftirgongur.

Men hon kann eisini vera eitt dømi um, hvat ið røst í ungdominum. Sum t.d. áskriftin »I hate the System« ella á føroyskum »Eg hati samfelagið«. Hetta er eitt ógvuliga álv-

arsamt ávaringartekin frá ungdominum, og henda hugsan umboðar eina stóra fjøld.

Ungdomar siga, at teir hava ongan áhuga fyri politikki, og kemst hetta helst av, at føroyskur politikur er á so lágu støði. Orðaskifti, ið áttu at verið tikið í álvara t.d. tá figgjarlógin er fyri, verða drigin niður á eitt støði, hvør, ið veit eitt fjall ella ein fjørð har ein kundi gjørt eina tunnel.

Men um føroyski ungdomurin ætlar at fáa ávirkan og gera nakað við hetta, má hann gerast politiskt aktivur.

Við meiningum sum »I hate the System« á myndini eiga politikkarar at knýta ávaringarmerkið um háspenning saman við áskriftini, tí hetta er ein álvarsom ábending, tá fólk fær slíkar hugsanir.

Eyðalv

skrivur tú fyri? Vit vilja ikki hava nakrar forbannaðar blaðmenn her, so far til helvitis!« og annað slíkt á enskum, men sum ikki ber til at prenta í einum føroyskum blaði.

Fotografurin verður bjargaður úr støðuni av einum AFA-viðhaldsmanni, sum greiðir frá hví anarkistarnir eru so týðningarmiklir at hava við í mótmælisingonguni.

— Teir hava sum so ikki nakra teoretiska vitan um tann politiska bardagan, men í beinleiðis herferðum eru teir góðir at hava við: óræddir, skjóttir og stríðshugaðir. Tað er eisini tí at tað ofta kemur til stríð, tá teir eru við.

Mótmælisleiðslan heldur at teir skulu fara inn at verma seg. Tað kennist lógið at fara frá tí uppiskaða hýrinum, sum er í víðarlundini, inn í pubbina. Eftir at hava fingið heita suppu og drukkið öl, fara vit aftur í víðarlundina.

Nú hendir nakað. Ein NF-viðhaldsmaður er sæddur í einum innflytaraæki inni í býnum. Telefonummarið til »vinarliga sinnaðar sakførarar« og til fakfelagsrørslunnar høvudskrivstovu í Liverpool verða býtt út. »Gott at hava, um tú verður handtíkin«, sigur onkur.

Løgreglan kemur sum úr tónum heimi

Eitt fylgi av bussum, hýrvoqnum, minni bussum, privatbilum seta ferð á móti innflytaraækinum. Anarkistarnir stúva 50 viðhaldsfólk í ein opnan buss. Svørt fløgg og stengur stínga upp úr bussum.

Uttan at nakar hevur lagt merki til tað, hava innflytarnir tikið leiðsluna. Tað bretska fakfelagsfólkið í mótmælis-

leiðsluni hevur tikið seg aftur.

— Fyrr vóru vit ein minniluti her í landinum. Tað eru vit enn, men nú eru vit ein stórir minniluti og við tí fylgir eisini vilji og styrki til at taka leiðsluna. Vit hava særð í eyguni, at bert vit sjálvi kunnu verja okkara rættindi, greiðir ein vestindiskur maður frá.

Við størri vegamót fer ein eldri hábærsligur vestindiskur harri út úr bili sínum og steðgar allari ferðsluni. Vit í fylginum kunnu ótarnað fara igjøgnum. Tað er at undrast á, hvussu leingi hetta heldur fram, áðrenn løgreglan leggur uppi, men einki hendir.

Innflytaraækið

Komin til innflytaraækið. Lág, slitin hús, reaggaðtónleikurin streymar út úr bilinum, fólk handla, børn spæla, men eingin NF-viðhaldsfólk eru at siggja. At íbúgvarnir eru vanir við hetta, skilja vit, tá onkur framviðfarandi undrar seg: »Hendir nakar?« Tað ger tað ikki, men mótmælisleiðslan heldur, at tað hevur týðning at vit steðga her. Partvis tí vit nú nærkast miðbýnum og partvis fyri at vísa okkara samhuga við innflytarunum í umráðnum.

Tveir løgreglumenn við lurkum fara framvið, uttan so frætt sum at hyggja.

Tann hábærsligi maðurin kemur nú og sigur at vit skulu fara. NF hevur hildið til niðri við dokkirnar í tí niðurlögðu havnini. Fylgið fer víðari. Frammi við dokkirnar skunda vit okkum oman til havnina við anarkistunum á odda. Nú byrjar ein karusell, sum melur skjótari og skjótari. Harafturimóti kemur løgreglan sum út úr tónum

heimi. Teir eru bæði koyrandi og ríðandi. Teir ríða beint inn í mótmælislókkinn og lurkarnir hvina í allar ættir. Tveir minuttir seinna er mótmælisingongan spjadd og løgreglan er horvin á sama hátt sum hon kom.

Vaska hárið!

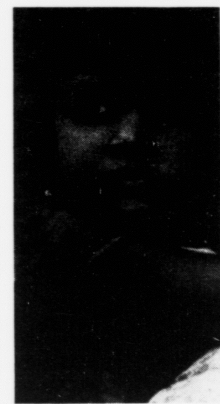
AFA savnast aftur, løgreglumennirnir eru skjóttir aftur, høgga og sláa og taka seg síðan aftur. Fotografurin fer til løgregluovastan og spyr óskylduga hvat hendir. Løgregluovastin hyggur kannandi at honum og sigur: »Her hendir einki. Eg haldi at tú skalt fara heim og vaska hárið, heldur enn at standa her«. Samstundis loypur løgreglan á aftur. Hesa ferð verða tveir AFA-menn tiknir, eftir at vit eru jagstraðir av løgregluni fækkað fólki. Við tað at einki NF-fólk var til staðar, varð mótmælisingongan avlýst.

— Vinir, henda kravgonga er ein sigur, tí NF tordi ikki at mæta okkum. Teir vita at vit eru eftir teimum og tora tí ikki út.

Anarkistarnir, sum hóttu okkum í víðarlundini, máttu tó sleppa av við orku sína á ein hvønn hátt: og sum eitt undur kemur ein lastbilur, fyltur við hermonnum. Teir reklamera fyri bretska herin. Anarkisturin loypur eftir bilinum, hermennirnir bæna færan um at koyra skjótari, og júst sum anarkisturin kemur til bilin, traðkar færanir á speedaran. Helst høvdu hermennirnir ongan møguleika havt móti honum.

Fólk fara nú hvør sín veg, men nøkur fara sama veg: móti løgreglustøðini fyri at fáa báðar vinir sínar leysar.

(Kelda: Frihet)

Í india verður tað roknað sum ein ólúka, at føða eitt gentubarn, serliga um tey eiga 2 frammanundan, grundin er at tað er so kostnaðarmikið at gifta sær burtur.

Tey seinastu árinu eru stovnað fleiri stø, har kvinnur, ið eru við barn, kunnu fara inn at taka fosturvatsroynd, tó ikki fyri at fáa at vita um barnið hevur brek, men fyri at fáa kynið at vita. Er tað so eitt gentubarn, so fær hon sær fosturtøku, oftast av einum ikki serkønnum, tí tað er ov kostnaðarmikið at fara á sjúkrahús. Hon hevur góldið eina mánaðarløn fyri fosturvatsroyndina.

Felagsskapurin »Womans Center« í Bombay hevur kannað talið á fosturtøkum, sum eru framdar eftir fosturvatsroynd í árunum 1978—82. Talið var 78.000, og vit vita, at tey stóð kvinnan fær fosturvatsroyndina framda, ikki hevur møguleika fyri at siga um barnið hevur brek ella ikki.

Fosturtøka er ólógleg í India — um tað er grundað á kyn barnsins eins g tað sjálvandi ikki er lóglegt at drepa gentubørn — sjálvst um 85% av gentubørnunum ið fœdd eru á sjúkrahúsum í býnum Usilampatti Taluk eru deyð fáar vikur eftir føðingina. Grundin verður

søgd at vera fepursjúka. Samstundis doyggja nógv gentur í hungri, áðrenn tær eru fyltar 5 ár. Sagt verður, at 70% av øllum gentubørnum liva undir hungursmarkinum, meðan 48% av dreingjunum liva undir hungursmarkinum.

Ein av grundunum roknað við at vera, at mammann gevur gentunum bróst í styttri tíð enn dreingjunum.

Í Indisku skúlnum eru tað nógv fleiri dreingir enn gentur, og India er tað einasta landið í heiminum, har talið av gentum er fallandi samanbórið við dreingir.

Elin

SU vil føra eitt sakligt tjak

Enn einaterð fingur vit prógv fyri tí eg skrivaði í leiðaranum hjá Bergmál, um mátan Dagblaðið og FU brúka tá teir mangla argumentir imóti fólk ið hava órðvisi hugsan enn teir, at teir tá leggja eftir útsjón og nú býmerki, hesu ferð slapp eg at velja millum trý býmerki, eitt aftursvar á ógvuliga lágu plani.

Tað vit í SU vilja, er at føra eitt sakligt tjak við hini politisku ungmannafeløgini, og tað er millum annað tí vit ætla at verða við í einum ungdomstingi tíd heystar. Men vónandi er enn grundarlag fyri tí.

Katrina